

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТОВАРНОЇ СТРУКТУРИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Фінансові аспекти зовнішньоекономічної діяльності України та її окремих регіонів можна виміряти за допомогою низки показників, зокрема зовнішньої торгівлі товарами та послугами, а також інвестицій зовнішньоекономічної діяльності. У межах цього дослідження проведемо порівняльний аналіз товарної структури зовнішньої торгівлі України та однієї із прикордонних областей – Волинської на основі рейтингування показників експорту й імпорту.

Спочатку побудуємо табл. 1, у якій відобразимо товарну структуру зовнішньої торгівлі України у 2020 р.

Таблиця 1

Товарна структура зовнішньої торгівлі України у 2020 р.¹

Код і назва товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності	Експорт		Імпорт		Рей-тнг 1 (екс-порт)	Рей-тнг 2 (ім-порт)
	тис. дол. США	у % до заг. обсягу	тис. дол. США	у % до заг. обсягу		
I. Живі тварини; продукти твар. походж.	1 188 164,7	2,4	1 258 069,2	2,3	9	12
II. Продукти рослинного походження	11 883 238,0	24,2	1 989 254,2	3,7	1	9
III. Жири та олії тваринного або рослинного походження	5 746 921,7	11,7	280 378,5	0,5	3	17
IV. Готові харчові продукти	3 361 028,2	6,8	2 970 635,4	5,5	6	7
V. Мінеральні продукти	5 331 642,8	10,8	8 633 264,9	15,9	4	2
VI. Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	2 020 105,1	4,1	7 333 672,6	13,5	7	3
VII. Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них	682 674,9	1,4	3 403 842,7	6,3	13	5
VIII. Шкури необроблені, шкіра вичинена	134 656,7	0,3	242 977,1	0,4	18	18
IX. Деревина і вироби з деревини	1 411 557,3	2,9	315 573,4	0,6	8	16
X. Маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів	403 041,5	0,8	1 099 053,3	2,0	15	13
XI. Текстиль. матеріали та текстиль. вироби	778 247,7	1,6	2 291 123,0	4,2	11	8
XII. Взуття, головні убори, парасольки	165 474,4	0,3	435 971,0	0,8	16	15
XIII. Вироби з каменю, гіпсу, цементу	443 248,6	0,9	741 514,7	1,4	14	14
XIV. Перли природні або	114 389,0	0,2	162 584,7	0,3	19	19

Код і назва товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності	Експорт		Імпорт		Рей-тнг 1 (екс-порт)	Рей-тнг 2 (ім-порт)
	тис. дол. США	у % до заг. обсягу	тис. дол. США	у % до заг. обсягу		
культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння						
XV. Недорогоцінні метали та вироби з них	9 029 989,2	18,4	3 129 317,4	5,8	2	6
XVI. Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання	4 486 636,6	9,1	11 552 754,1	21,3	5	1
XVII. Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби	756 556,0	1,5	5 743 132,9	10,6	12	4
XVIII. Прилади та апарати оптичні, фотографічні	162 611,6	0,3	1 272 711,6	2,3	17	10
XX. Різні промислові товари	1 000 840,1	2,0	1 263 633,1	2,3	10	11
XXI. Твори мистецтва	558,0	0,0	3 997,7	0,0	20	20
Усього	49 191 824,5	100,0	54 336 136,7	100,0		

¹ В окремих випадках сума складових може не дорівнювати підсумку у зв'язку з округленням даних.

Джерело: сформовано автором на основі [1].

Як бачимо, максимальні суми надходжень у 2020 р. спостерігалися від експорту з України таких товарів як продукти рослинного походження (11,9 млрд дол. США; 24,2 % у заг. сумі), недорогоцінні метали та вироби з них (9,0 млрд дол. США; 18,4 %), жири та олії тваринного або рослинного походження (5,7 млрд дол. США; 11,7 %); мінімальні – від експорту таких товарів як шкури необроблені, шкіра вичинена (134,7 млн дол. США; 0,3 %), перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння (114,4 млн дол. США; 0,2 %), твори мистецтва (0,6 млн дол. США; 0,0 %).

Найбільші суми відтоку коштів в аналізованому періоді були від імпорту в Україну таких товарів як машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання (11,6 млрд дол. США; 21,3 % у заг. сумі), мінеральні продукти (8,6 млрд дол. США; 15,9 %), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (7,3 млрд дол. США; 13,5 %); найменші – від імпорту таких товарів як шкури необроблені, шкіра вичинена (243,0 млн дол. США; 0,4 %), перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння (162,6 млн дол. США; 0,3 %), твори мистецтва (4,0 млн дол. США; 0,0 %).

Далі побудуємо табл. 2, у якій відобразимо товарну структуру зовнішньої торгівлі Волинської області у 2020 р.

Своєю чергою, у Волинській області максимальні та мінімальні суми надходжень в 2020 р. спостерігалися від експорту таких товарів як:

– машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання (261,1 млн дол. США; 40,6 % у загальній сумі експорту),

- деревина і вироби з деревини (128,5 млн дол. США; 20,0 %),
- продукти рослинного походження (69,9 млн дол. США; 10,9 %);
- шкури необроблені, шкіра вичинена (726,8 тис. дол. США; 0,1 %),
- мінеральні продукти (574,5 тис. дол. США; 0,1 %),
- прилади та апарати оптичні, фотографічні (185,4 тис. дол. США; 0,0 %).

Таблиця 2

Товарна структура зовнішньої торгівлі Волинської області у 2020 р.¹

Код і назва товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності	Експорт		Імпорт		Рейтинг 1 (експорт)	Рейтинг 2 (імпорт)
	тис. дол. США	у % до заг. обсягу	тис. дол. США	у % до заг. обсягу		
I. Живі тварини; продукти твар. походж.	19 987,4	3,1	54 199,3	4,1	6	5
II. Продукти рослинного походження	69 878,3	10,9	9 199,0	0,7	3	13
III. Жири та олії твар. або росл. походження	11 632,6	1,8	798,1	0,1	11	18
IV. Готові харчові продукти	18 322,6	2,8	13 596,0	1,0	7	12
V. Мінеральні продукти	574,5	0,1	312 536,0	23,8	17	2
VI. Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	1 778,4	0,3	29 713,0	2,3	13	8
VII. Полім. матеріали, пластмаси та вироби з них	17 409,0	2,7	109 337,8	8,3	9	4
VIII. Шкури необроблені, шкіра вичинена	726,8	0,1	1 109,0	0,1	16	17
IX. Деревина і вироби з деревини	128 526,7	20,0	33 741,8	2,6	2	7
X. Маса з деревини або інших волокн. цел. м-лів	14 565,9	2,3	19 328,3	1,5	10	10
XI. Текстил. матеріали та текстил. вироби	17 924,6	2,8	27 752,0	2,1	8	9
XII. Взуття, головні убори, парасольки	886,3	0,1	1 494,1	0,1	15	16
XIII. Вироби з каменю, гіпсу, цементу	1 378,2	0,2	8 228,7	0,6	14	14
XIV. Перли природ. або культивовані...	к	к	4,2	0,0	–	19
XV. Недорогоц. метали та вироби з них	21 442,1	3,3	51 233,7	3,9	5	6
XVI. Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання	261 061,9	40,6	203 008,5	15,4	1	3
XVII. Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби	8 035,9	1,2	417 975,2	31,8	12	1
XVIII. Прилади та апарати оптичні, фотографічні	185,4	0,0	2 823,0	0,2	18	15
XX. Різні промислові товари	48 582,3	7,6	16 812,2	1,3	4	11
XXI. Твори мистецтва	к	к	–	–	–	–
Усього	642 901,2	100,0	1 315 700,7¹	100,0		

¹ З урахуванням поставок до області газу природного.

к – дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності статистичної інформації.

Джерело: сформовано автором на основі [2].

Зауважимо, що дані щодо експорту таких двох груп товарів як перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, а також твори мистецтва не були оприлюднені з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності статистичної інформації. Однак віднявши від рядка «Усього» суми експорту інших груп товарів, отримуємо для згаданих вище двох груп товарів дуже мале сумарне значення 2,3 тис. дол. США.

Найбільші та найменші суми відтоку коштів в аналізованому періоді були від імпорту у Волинську область таких товарів як:

- засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби (418,0 млн дол. США; 31,8 % у загальній сумі імпорту),
- мінеральні продукти (312,5 млн дол. США; 23,8 %),
- машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання (203,0 млн дол. США; 15,4 %);
- шкури необроблені, шкіра вичинена (1,1 млн дол. США; 0,1 %),
- жири та олії тваринного або рослинного походження (0,8 млн дол. США; 0,1 %),
- перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння (4,2 тис. дол. США; 0,0 %).

Твори мистецтва у цей період до регіону не імпортувались.

Отже, спільним щодо експорту товарів для України та Волинської області є те, що до лідерів потрапили продукти рослинного походження, а до аутсайдерів – шкури необроблені, шкіра вичинена; перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння; твори мистецтва.

Щодо імпорту в країну та регіон, то тут теж є схожість: лідерами визначено машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; мінеральні продукти; аутсайдерами – шкури необроблені, шкіра вичинена; перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння; твори мистецтва.

Список використаних джерел:

1. Товарна структура зовнішньої торгівлі України. *Державна служба статистики України*: вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 08.02.2022).

2. Товарна структура зовнішньої торгівлі у 2020 році. *Головне управління статистики у Волинській області*: вебсайт. URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 08.02.2022).

